

Eindelijk een wettelijke bescherming voor de 800.000 Vlaamse vrijwilligers

Persbericht 22 september 2003

Reeds jaren vragen vrijwilligers en hun organisaties een wettelijke regeling van het vrijwilligerswerk. sp.a-kamerleden Greet van Gool en Magda De Meyer hebben nu een wetsvoorstel ingediend dat hen de rechtszekerheid en bescherming biedt waar ze al zo lang om vragen.

Het voorstel biedt een oplossing voor tal van knelpunten, zoals het fiscaal en sociaal statuut van vergoedingen die de organisatie aan de vrijwilliger betaalt, de aansprakelijkheid van organisaties en vrijwilligers, de mogelijkheid voor uitkeringstrekkers om vrijwilligerswerk uit te oefenen.

“We denken dat de regeling er snel zal komen. Het voorstel gaat immers in op de verschillende bezwaren en opmerkingen die geuit werden, door de Raad van State, door de instellingen van sociale zekerheid, door de organisaties, ... Ook in het regeerakkoord staat dat er een wettelijke regeling voor het vrijwilligerswerk moet komen. We rekenen er dus op dat de verschillende partijen dit voorstel zullen steunen. Het gaat ten slotte om 800.000 mensen in Vlaanderen, die zich belangeloos inzetten voor anderen, en onmisbare taken vervullen.”

Greet van Gool en Magda de Meyer zullen de spoedbehandeling van het wetsvoorstel vragen. Het zal vanzelfsprekend nog voorgelegd worden aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Korte inhoud wetsvoorstel

Vrijwilligerswerk gebeurt kosteloos maar niet vrijblijvend : het houdt een aantal engagementen in, zowel vanwege de vrijwilliger als vanwege de organisatie die het vrijwilligerswerk inricht. Om daarover duidelijkheid te scheppen, voorziet het voorstel in een 'organisatienota', een soort huisreglement, dat de organisatie aan de vrijwilliger overhandigt.

Eén van de belangrijkste bestaande knelpunten is de aansprakelijkheid. Een vrijwilliger die schade veroorzaakt, loopt het risico te moeten opdraaien voor de kosten. Het wetsvoorstel legt de aansprakelijkheid voor die schade in principe bij de organisatie. Enkel wanneer de organisatie kan aantonen dat er bij de vrijwilliger bedrog of zware schuld is, kan de vrijwilliger aansprakelijk zijn. Het wetsvoorstel legt geen verplichte verzekering op. Voor vele organisaties zou dit financieel onhaalbaar zijn. Voor organisaties die wel verzekeringscontracten afsluiten legt het wetsvoorstel minimum-garantievoorwaarden op. Het voorstel zorgt er tevens voor dat de dekking van de aansprakelijkheid van bijvoorbeeld leiders van jeugdverenigingen uitgesloten zou worden in de familiale polis.

Een vrijwilliger maakt vaak kosten, zoals verplaatsingskosten, telefoonkosten. Het is normaal dat de organisatie die kosten terugbetaalt. Momenteel bestaat er een probleem wanneer niet aangetoond kan worden dat deze vergoedingen effectief terugbetaalde kosten zijn. Dan kunnen ze immers als loon of als een betaling in het kader van een dienstencontract beschouwd worden, waardoor er onderwerping aan de sociale zekerheid en belastingsplicht ontstaat. Het voorstel geeft rechtszekerheid en duidelijkheid: een organisatie mag gemaakte kosten vergoeden en de realiteit en de omvang van deze vergoedingen moeten niet bewezen worden zolang ze kleiner zijn dan 47,12 euro per dag en 1.117,91 euro per jaar (momenteel ongeveer 50 euro per dag en 1.250 euro per jaar).

Voor mensen die werkloos of arbeidsongeschikt zijn, die (brug)gepensioneerd zijn, of die een ander vervangingsinkomen genieten, en zich belangeloos willen inzetten, wordt vrijwilligerswerk momenteel erg moeilijk gemaakt. Veelal moeten zij vooraf melden dat ze vrijwilligerswerk willen uitoefenen, ja zelfs toestemming vragen om dit te mogen doen. Het voorstel maakt komaf met de papierwinkel en de strenge sancties, en maakt de uitoefening van vrijwilligerswerk mogelijk mits eenvoudige verklaring.

Magda De Meyer, Greet van Gool